

TORVSTRØETS BETYDNING FOR JORDBRUKET

FRIT EFTER EN ARTIKEL I «FÖR LANDTMANNAHEM».

VI vil gi enhver gaardbruker følgende raad:

Anvend torvstrø i fjøs og stald!

Fordi:

- 1) At dyrenes produktionsevne som f. eks. hestens arbeidspræstationer, koens melkeevne, ungdyrets tilvekst, slagtekvægets legemsvegt osv. økes paa grund av at dyrene trives bedre.
- 2) At tvaggen blir opsamlet og bevart paa den mest praktiske maate, selv om gulv og gjødselrender i fjøs og stald er i daarlig forfatning.
- 3) At man undgaar den besværligē haandtering av tvaggen for sig.
- 4) At det er den eneste maate til opnaelse av en rationel gjødselbehandling, hvorved tillike omkostningerne til indkjøp av kunstgjødsel formindskes.
- 5) At halmen kan spares til for, hvorved kan fødes fler kreaturer, erholdes større indtægter og jordbrukets kulturelle standpunkt høies mer og mer.

Sig os om du anvender torvstrø i fjøs og stald, og vi skal sige dig, hvad slags gaardbruker du er!

TORVSTRØANLÆG I KRISTIANSANDS OPLAND

UTDRAG AV KRISTIANSAND OG OPLANDS JORDDYRKNINGSSKAPS
AARSBERETNING FOR 1911.

OTTERDAL'S TORVSTRØFABRIK fik avsat det ved aarets begyndelse liggende kvantum baller fra det foregaaende aar, inden arbeidet paa myren begyndte 1911. Dette aar var særdeles heldig for produktion av torvstrø. Den lange tørkeperiode med varme ut paa sommeren gjorde at al den forrige høst opstukne torv blev vel tørket og indkjørt, saa lagerbygningen var fuldpakket med tør torv, inden presningen begyndte. Presningen blev avbrutt paa grund av vandmangel efter at man hadde oparbeidet passende for behovet tilstrækkelig lager og paabegyndtes først senere paa høsten for altid at ha et tilstrækkelig kvantum lagret. Ved aarets utgang haddes endnu upresset torv til ca. 300 baller.

Aaret vilde git et godt nettooverskud, om ikke tilfældige uheld hadde indtruffet.

Arbeidet har været drevet som forhen med en variabel arbeidsstyrke av voksne mænd, kvinder og barn fra 5 til 18 personer. Dag-

lønnen har været for stikning av torv 26 à 30 øre pr. m.³, for voksnes dagverk kr. 3,00, kvinder kr. 1,50 og barn kr. 0.80 à kr. 1,00. I lønninger er medgaaet ca. kr. 1 940,00. Aarets produktion av torvstrø og torvmuld kan ansættes til ca. 2 400 baller. Pris pr. balle ved fabrikkens kr. 1,75, i Kristiansand kr. 2,00 for strø, kr. 2.25 for muld. Forbruket av torvstrø synes at være i jevn fremgang.

Det paatænkte *torvstrølag* i Øvrebø er endnu ikke kommet igang, da det har været umulig at opdrive den fornødne aktiekapital.

Paa et møte i høst i den anledning blev det dog besluttet ikke at la saken falde, idet man kom overens om at søke torvstrølaget ordnet paa østlandsk vis — foreløbig ihvertfald — hvorved der vil utkræves et minimum av aktiekapital.

Det var da tanken, at laget kun skulde sørge for stikning, tørkning og bjergning og da helst saaledes, at der opsættes hytter paa myren (alm. størrelse er 12—16 m.³, f. eks. 2 × 4 × 2 m.), i hvilke torven indkastes efterhvert som den tørker. Disse hytter eller dele av hytter utloddes da til lodeierne, der betaler den pris styret efter de hadde utlæg finder at maatte sætte.

For jordbruket er det av meget stor betydning at man kan finde en enkel og billig form for disse torvstrølag. Vi har i saa henseende paa disse kanter at kjæmpe med flere vanskeligheter, som andetsteds gjør sig mindre gjældende. Saaledes medfører de ofte trange husrum paa gaardene og gaardenes ringe størrelse — hvorved forbruket av strø i det store og hele blir litet, saa utlægget til rivemaskine føles forholdsvis trykkende — at lagene gjerne søker at overta ogsaa rivning av torven og presning i baller. Kontantutlægget til torvstrøet stiger derved betydelig, likesom den til igangsættelse nødvendige anlægs- og driftskapital blir stor. Det kan i saa henseende til sammenligning anføres, at mens 1 m.³ torvstrø i revet og presset stand (= 1 balle paa 70 à 80 kg.) kommer paa ca. kr. 1,50, vil den samme vegtmenge torvstrø ureven kunne skaffes for ca. kr. 0,60.

Skal torvstrøet finde den rikelige anvendelse som en god gjødselbehandling kræver under vore forhold, hvor lannekummer kun undertagelsesvis er at finde paa gaardene og hvor bruk av skog og heiehøi er i avtagende, da maa kontantutlægget til torvstrøet uten tvil bringes ned, og hertil findes for torvstrølagenes vedkommende intet andet virksomt og praktisk middel end at la hver lodeier selv rive sin torv og la den revne torv faa det husrum den trønger. En rivemaskine kan hver nævenyttig mand i tilfælde selv forarbeide. Til rivning kan desuten anvendes en pigtreskemaskine, naar nogen forsigtighet utvises, endog hakkelsemaskine har været brukt hertil.

Av private torvstrøanlæg er iaar med hjælp av selskapet kun et kommet igang, nemlig hos den kjendte eier av svineavlstationen for landsvin paa Langerak, *Gunnar Bakke*. Her stikkes torven paa en myr paa Heia, tørkes i hesjer, kastes i hytte, kjøres hjem paa føret og rives av grisene.